

Od ove Titove tajne strahovala je i Amerika

Autor Administrator
Thursday, 23 November 2017

Tajna naučna studija CIA iz decembra 1975. godine tvrdila je da bivša Jugoslavija ima sve potrebne kapacitete i čak dovoljno zaliha uranijuma iz sopstvenih izvora da do 1980. godine napravi atomsku bombu, kaže u razgovoru za Sputnjik profesor Filip Kovačević, koji je imao rijetku priliku da mu na uvid bude dato osam tajnih dokumenata. Kovačević, koji je gostujući predavač na Univerzitetu u San Francisku i čije je primarno polje istraživanja rad obavljajući tajnih službi, do novih materijala je došao nakon što se u februaru 2016. godine obratio CIA sa zahtjevom za dokumenta vezana za jugoslovenski atomski program. "Poslije više od godinu i po dana, u oktobru 2017. godine, dobio sam osam dokumenata na ukupno 84 stranice. Dokumenti obuhvataju period od trideset godina, od 1957. do 1986. godine, različitog su formata, od kratkih izvještaja do naučnih studija, i svi su nosili oznaku visoke tajnosti. Jasno je da se nekoliko generacija analitičara CIA ozbiljno bavilo ovom temom. Dokumenti su na pojedinim mjestima redaktirani da bi se sakrili izvori informacija, a u prapratnom pismu mi je rečeno da postoje neki dokumenti koji ostaju javno nedostupni zbog uticaja na američku nacionalnu bezbjednost. Dakle, tajni dokumenti, ima ih", kaže Kovačević. U dokumentima CIA u koje je Kovačević imao uvid stoji da je odmah nakon Drugog svjetskog rata Jugoslavija uspostavila saradnju sa SAD na razvoju atomskog programa, i počela da šalje studente na specijalizaciju na američkim univerzitetima. Tako je 1952. godine Jugoslavija, u saradnji sa naučnicima Američkog geološkog društva, izvršila istraživanja izvan svoje teritorije i utvrdila da postoje solidna nalazišta uranijuma u Sloveniji (Idrija) i u Makedoniji (Zletovo). Takođe, u jednom dokumentu iz jula 1979. godine navodi se da samo nalazište u Sloveniji (Žirovski vrh) može godišnje da proizvede 300.000 tona uranijuma, što je dovoljno za oko 300 tona uranijumskog oksida (atomskog goriva). Naš sagovornik posebno napominje da se iz dokumenata Centralne obavještajne agencije može vidjeti da je CIA bila odlično informisana o svemu što se dešavalo u Jugoslaviji, sa "obimno i dobro organizovanom mrežom informatora u jugoslovenskim institucijama". Međutim, i pored toga, Kovačević smatra da Amerikanci "nisu mogli da utiču na odluke najviših jugoslovenskih političara". "Dokumenti nedvosmisleno pokazuju da je političko rukovodstvo Jugoslavije sa Titom na čelu sarađivalo i sa Zapadom i sa Istokom samo u onoj mjeri u kojoj je to odgovaralo jugoslovenskim interesima. Kad Amerikanci nešto nisu željeli da daju, obrac ali su se Rusima, i obratno. Na primjer, kada sredinom pedesetih godina SAD nisu željele da isporuče eksperimentalni atomski reaktor, Jugoslavija ga je odmah kupila od SSSR-a. A onda je krajem sedamdesetih potpisala ugovor sa američkom firmom "Vestinghaus" za izgradnju prve i jedine atomske elektrane u Križevcima, iako su za to bile zainteresovane i sovjetske firme. Bila je to teška igra, koju je, dok je Tito bio živ, jugoslovensko rukovodstvo dovelo do savršenstva", kaže Kovačević. WEBTRIBUNE 19.11.2017. #JosipBrozTito #Jugoslavija #Yugoslavia #SFRJ #antifaizam #antifascism